

Rejtvénylap

3-5. osztályosoknak

a Mátyás király -emlékév alkalmából

2018.

Kedves Gyerekek!

Bizonyára mindannyian hallottatok már Mátyás királyról. Ismertek, sőt talán már olvastatok is meséket, esetleg mondákat Mátyásról, az igazságos királyról. Számtalan történet szól arról, hogy álruhában járta az országot, és a nép között elvegyülve így szolgáltatott igazságot: büntette azokat, akik rászolgáltak, és megjutalmazta az arra érdemeseket.

A magyar nép emlékezetében Mátyás király neve összekapcsolódott az igazsággal. Erre utal a következő közmondás is: „Meghalt Mátyás király, oda az igazság!”

Az idei év Mátyás király emlékév, hiszen 2018-ban ünnepeljük Mátyás király születésének 575. évfordulóját, és éppen 560 éve annak, hogy 1458. január 24-én királlyá választották az ifjú Mátyást.

A Jurisics-vár korabeli reneszánsz folyosóján nyílt meg A Hunyadiak dicsősége című vándorkiállítás, amely az emlékévre készült.

Könyvtárunk az emlékévhöz kapcsolódva adja ki ezt a rejtvénylapot, amely a 3-5. osztályos tanulóknak készült. (Ennek ellenére vállalkozó szellemű 2. osztályosok is kitölthetik.)

Szép Ernő Mátyás király tréfái című könyvéből választottunk ki négy mesét, amelyekhez különböző kérdések, feladatok kapcsolódnak. Ezeknek egy része a mesék elolvasása után azonnal megválaszolható, más részük megoldásához viszont kézikönyveket kell kézbe venni, vagy az internetet kell használni. A következő könyvekre lesz szükségetek:

1. Szép Ernő: Mátyás király tréfái
2. Magyar értelmező kéziszótár
3. O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások

Könyvtárunk gyermekrészlegében nem csak a könyveket találjátok meg, de szükség esetén útbaigazítást is kaphattok a könyvtárosoktól.

A rejtvénylapok letölthetők a könyvtár honlapjáról, vagy személyesen kérhetők a gyermekrészlegben. A megoldott, kitöltött rejtvénylap leadható ugyanígy személyesen, de beküldhető e-mailben is a chernelkonyvtar@gmail.com címre legkésőbb november 20-án 24.00 óráig.

A legeredményesebb rejtvényfejtők könyvjutalomban részesülnek az eredményhirdetésen, amelyet a gyermekkönyvhéten tartunk, november utolsó hetében.

Jó szórakozást és eredményes rejtvényfejtést kívánunk!

A könyvtár dolgozói

FIGYELEM!

PLUSZ PONTOKAT SZEREZHETSZ A KÖVETKEZŐ FELADAT MEGOLDÁSÁVAL!

Ezt a feladatot akkor oldd meg, ha már végeztél az első három mese I. (betűkarikázós) feladataival!

1. Írd ide az első három mese I. feladatának megoldásait, a bekarikázott betűpárokat!

..... + +

- 1.a Ha a fenti betűpárokat a megfelelő sorrendbe rakod, e személy vezeték- és utónevét kapod:

.....

6	
---	--

- 1.b Milyen kapcsolat van a név viselője és Mátyás király között:

.....

4	
---	--

1. mese:

Egyszer volt Budán kutyavásár

I. Melyik válasz igaz? Karikázd be az előtte álló betűket!

1. Minek öltözött fel Mátyás király?

- CS - vándornak
- SZ - szabadságos huszárnak
- ZS - koldusnak

2. Mit kellett eladnia a szegény parasztnak?

- ÁB - egy lovat és egy ökröt
- ÉB - két lovat
- ÓB - két ökröt

3. Milyen napszakban érkezett a szegény paraszt Budára?

- ÉG - este
- ÁG - hajnalban
- ÓG - délután

4. Mennyi pénzt adott a király a legmocskosabb kuvaszért?

- CS - két aranyat
- SZ - száz aranyat
- ZS - tíz aranyat

4	
---	--

II. Ki adhatná fel az alábbi hirdetést a meséből?

K = király
G = gazda

Sz = szegényember
U = urak

- A) Pénzt kínálok kutyáért.
Csak szegényeknek! _____
- B) Hat ökörrrel könnyen megy a munka!
Nem segíték! _____
- C) Több emberség kéne erre a földre.
Segítsetek ti is! _____
- D) Ha muszáj, kutyákat veszünk.
Parancsot teljesítünk. _____

4	
---	--

III. A mese címe egy közmondás. Nézz utána, mit jelent!

.....

.....

.....

.....

4	
---	--

2. mese:

Mátyás kovács / 1. oldal

I. Karikázd be a helyes válasz előtt álló betűket!

1. Miért vándorolt álruhában Mátyás király?

EB - azért, mert nem akart dicsekedni azzal, hogy ő király

EN - mert jobban érezte magát a szegények között

ER - így akart meggyőződni arról, hogyan él a népe

2. Kitől kért szállást?

YA - a vadásztól

YI - a kovácstól

YU - a madarásztól

3. Miből készült a vacsora?

EC - borsóból

EK - babból

ET - lencséből

3	
---	--

II. Keresd meg a Magyar értelmező kéziszótárban, hogy mit jelentenek a következő szavak!

grádics:.....

dolmány:.....

kasornya:.....

pádimentum:.....

szilke:.....

10	
----	--

III. Alkoss további értelmes szavakat a következő szó betűiből! Egy szóban minden betűt csak egyszer használhatsz fel!

P A L O T A

.....
.....
.....
.....

x1	
----	--

Mátyás kovács/2.

IV / a) Fejtsd meg a rejtvényt!

1. A király felvidítőja
2. Ez volt a szilkében
3. Tisztség a palotában az ajtó előtt
4. A szakács segítője
5. Mesecím a könyvből: Róka fogta

1.																			
2.																			
3.																			
4.																			
5.																			

10

b) Írd le a megfejtett szó jelentését, vagyis értelmezd a szót!

--	--	--	--	--	--

.....

2

c) Fogalmazd meg, milyen szerepe volt a mesében?

.....

3

V / a) Szerinted mi a mese tanulsága?

.....

2

b) Fejzd ki egy közmondással!

.....

2

3. mese:

A lebbencs

I. Mi a lebbencs? Karikázd be a jó válasz előtt álló betűket!

AL - zöldségféle

IL - tésztaféle

EL - ruhaféleség

2	
---	--

II. Ki mondta? Ki tette? Jelöld a sor elején a helyes betűvel, hogy a vándor, vagy a számadó!

V=vándor

Sz=számadó

- ___ - felöltözött parasztnak
- ___ - „Jó reggelt kívánok kendteknek!”
- ___ - „Ülj le hát te is ...”
- ___ - felrántja az öklét ...
- ___ - „Nincs harag ...”

5	
---	--

III. A csillaggal jelölt betűtől elindulva a nyilak által jelölt irányok szerint haladva a

pásztorok (7+8 betűből álló) szavait rejti a betűháló. Segítenek a jelek: ↑ ← ↓ ← ↓

H	A	L	K	M	O	E
B	Ó	N	E	I	L	H
T	H	I	G	N	A	I
E	L	E	Y	I	G	M
M	R	E	H	E	R	T
O	I	M	S	N	I*	O

Megfejtés:

15	
----	--

IV. Igaz vagy hamis? Jelöld I vagy H betűvel!

- A lebbencsleveshez kell víz, tészta, paprika, kolompér, zsírozó: _____
- Az idősödő király felöltözött parasztnak: _____
- A pásztorok éppen früstökhöz készülődtek: _____
- A király felvette koronáját, így fedte fel kilétét: _____
- Mátyás király Buda várába vitte fel a számadót: _____

5	
---	--

V. Elfelejtett szavak. Kösd össze a szót a jelentésével!

HARAMIA

NAGYMÉRETŰ ÜST, EDÉNY

KOLOMPÉR

RABLÓ, BETYÁR

KONDÉR

BURGONYA, KRUMPLI

6	
---	--

4. mese:

Okos Katica

I. Jelöld a helyes választ az előtte álló négyzetbe tett x- jellel!

1. Miből kellett volna aranyfonalat fonnia Katicának?

- tízesztendős madzagból
- százesztendős kócból
- százesztendős fonalból

2. Mit kellett volna csinálnia a száz lyukas korsóval?

- ki kellett volna dobálnia
- szét kellett volna törnie
- meg kellett volna foltoznia

3. Mi volt az okos lány jutalma?

- feleségül vette a király
- a király elismerése, és száz arany
- megkapta a fele királyságot

6	
---	--

II. Igaz - hamis (I -H)

- Több szépség lakozott Katicában, mint Mariskában meg Erzsiben, meg Panniban. _____
- A lány a negyedik kérdésre is okosan válaszolt. _____
- A két szita közül elrepült a fehér galamb. _____
- Ezer arany ütötte a markát Katicának. _____

4	
---	--

III. Szavak a meséből. Tegyé! rendet az összekeveredett betűk között!

- B A M L A G =
- C I T A K A =
- D U B A =
- I R K Á L Y =
- Ó K O R S =

5	
---	--

IV. Gyűjts olyan közmondásokat, szólásokat (a jelentésükkel együtt), melyekben Mátyás király szerepel!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6	
---	--

A MEGFEJTŐ NEVE:

ISKOLÁJA, OSZTÁLYA:

E-MAIL, VAGY TELEFON:

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2018. november 20.

ELÉRT PONTSZÁM:

HELYEZÉS:

Készült a Chernel Kálmán Városi Könyvtárban

Összeállította: Kissné Rentkó Zsuzsanna

Példányszám: 50 db

Felelős kiadó: Lajos Tiborné

Gyártási szám: 1/2018.

